

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/143/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200721
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200721.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: MUDr. W. Š., narodená X. R. XXXX, bytom vo C. R. T., I. Č.. XXXX/XX, právne zast.: Mgr. Zdenkom Senešim, advokátom a konateľom Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dobšinského č. 12, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 13. septembra 2017, Číslo: 42485-3/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. júna 2018, č.k. 4Sa/23/2017-52, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo 7. júna 2018, č.k. 4Sa/23/2017-52, postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c/, d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej z 13. septembra 2017, Číslo: 42485-3/2017-BA a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Žalovaná napadnutým rozhodnutím z 13. septembra 2017 podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Vranov nad Topľou z 20. apríla 2017, Číslo: 15187-3/2017-VT, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činné osobe nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 30. septembra 2007, ale zaniklo 30. júna 2009.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 3 písm. a/, § 5 písm. c/, § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1, § 21 ods. 4 písm. b/, § 209 ods. 1-4 zákona č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd dospel k záveru, že na zaradenie fyzickej osoby do pozície samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia nepostačuje iba prekročenie, respektíve neprekročenie zákonom stanovenej hranice príjmu, ale je nevyhnutné, aby boli súčasne splnené aj ďalšie podmienky, a to najmä podmienka, že v rozhodnom čase musí existovať aj samotné oprávnenie na dosahovanie príjmu z podnikania, alebo príjmu z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa zákona o dani z príjmov a zároveň subjekt musí byť registrovaný aj na príslušnom daňovom úrade na dosahovanie takýchto príjmov. Žalobkyňa v období od 30. septembra 2007 do 30. júna 2009 nedisponovala samostatným oprávnením na dosahovanie príjmu z podnikania, alebo z príjmu z inej samostatne zárobkovej činnosti, nebola ani registrovaná na príslušnom daňovom úrade. Pozícia žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby vo vzťahu k Sociálnej poisťovni, pobočka Vranov nad Topľou bola ukončená ku dňu 30. septembra 2007 odhláškou z povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby spolu s doložením príslušných dokladov preukazujúcich ukončenie podnikania a rovnako aj zrušením rozhodnutia Prešovského samosprávneho kraja o povolení poskytovať zdravotnú starostlivosť v nešťátnom zdravotníckom zariadení ku dňu 30. septembru 2007 aj s poukazom na skutočnosť, že žalobkyňa od 1. októbra 2007 riadne a včas odvádzala odvody ako zamestnanec obchodnej spoločnosti EVIKA spol. s r.o., Vranov nad Topľou.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalovaná z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Trvala na tom, že žalobkyňa aj po zrušení povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia príslušným samosprávnym krajom bola oprávnená na výkon samostatnej zárobkovej činnosti, nakoľko bola držiteľom licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe označovanej ako Licencia L1A; výkon činnosti na základe typu L1A nie je podmienený vydaním povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, respektíve povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti príslušným orgánom.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou

základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho dňa 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobkyne (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/143/2018) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP konanie v danej právnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobkyne.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.